

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-30 ta' April, 2004

Citazzjoni Numru. 2014/1999/1

V. Petroni Limited

Vs

Damien Caruana u Carcot Limited.

I-Qorti.

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz taghha l-attur ippremetta illi dahal fi ftehim mal-konvenuti illi bih ikkonceda lill-istess konvenuti l-uzu tal-hanut maghruf bhala 'V. Petroni Ltd.' f'Gasar Street, Pietà', bil-kondizzjoni illi dawn jixtru jew jiehdun 'on consignment' minghandu biss merkanzija biex din tigi mibjugha minnhom, s'intendi b'margini ta' profit,

Premess illi l-attur effettivamente kemm biegh merkanzija kif ukoll issupplixxa merkanzija lil konvenuti 'on consignment',

Premess illi l-konvenuti kisru l-ftehim, u bdew ibieghu mill-hanut ta' l-attur merkanzija mhux mixtrija minghandu, u x'hin ghogobhom, u minghajr ebda preavviz, qabdu u ghalqu l-hanut,

Premess illi meta ghamlu hekk, il-konvenuti naqsu li jhallsu lill-attur il-bilanc dovut fuq il-merkanzija li xtraw minghandu, ammontanti ghal tmintax – il elf, tmien mija sitta u ghoxrin lira Maltija u disa' u disghajn centezmu, (Lm18,826.99) kif jirrizulta mid-Dok A ezibit,

Premess illi l-konvenuti naqsu li jirritornaw l-oggetti li hadu 'on consignment', u anqas hallsu tagghom,

Premess illi bl-agir tagghom illegali, l-konvenuti kkawzaw danni lill-attur, konsistenti f'bejgh ta' oggetti li ma gewx suppliti minnu, u li ghalhekk tilef il-qliegħ fuqhom, kif ukoll minhabba l-jiem li ghamel magħluq u minghajr access għall-hanut tieghu,

Għaldaqstant l-attur talab lil din il-Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportun:

1. Il-konvenuti għandhom jigu kundannati jhallsu lill-attur is-somma ta' Lm18,826.99 lilu dovuta għal bejgh lilhom ta' merkanzija li huma naqsu li jhallsu,
2. Il-konvenuti għandhom jigu kundannati jirritornaw lill-attur fi zmien qasir u perentorju dik il-merkanzija li huma hadu 'on consignment', izda la hallsu tagħha u anqas irritornawha, b'dan illi jekk jghaddi għal xejn iz-zmien hekk mogħti, jigu kundannati jhallsu lill-attur is-somma ta' Lm18,604.09 dovuta lilu għal din il-merkanzija, Dok B
3. Għandu jigi dikjarat illi bl-agir illegali tagħhom, il-konvenuti kkawzaw danni lill-attur,
4. Għandhom jigu likwidati l-istess danni,

5. Il-konvenuti ghandhom jigu kundannati jhallsu lill-attur id-danni hekk likwidati,

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet kontra l-konvenuti, li huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur a fol. 3 tal-process;

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti** a fol. 19 tal-process fejn eccepew:

1. Illi huma m'ghandhomx jaghtu lis-socjeta' attrici l-ammont mitlub fic-citazzjoni u l-anqas m'huma responsabbli ghad-danni allegatament sofferti mis-socjeta' attrici;

2. Illi subordinatament u bla pregudizzju ghall-premess, l-eccipjenti qeghdin jivvantaw diversi pretenzjonijiet kontra s-socjeta' attrici konsistenti f'danni li soffrew minhabba l-agir ta' l-istess socjeta' attrici fil-konfront tal-eccipjenti hekk kif ser jigi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza u ghalhekk ikun opportun illi l-pretenzjonijiet reciproci jigu likwidati sabiex jigi stabbilit min ghandu jaghti lil min;

3. Illi inoltre u minghajr pregudizzju ghall-ewwel zewg eccezzjonijiet, l-eccipjenti rritornaw lis-socjeta' attrici l-merkanzija kollha supplita lilhom 'on consignment';

4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat **il-kontro talba rikonvenzjonali tal-konvenuti** li permess taghha gie premess illi fit-28 ta' Novembru, 1997 giet stipulata skrittura bejn il-partijiet fejn is-socjeta' attrici tat lill-konvenuti t-tmexxija tan-negozju gia gestit minnha mil-fond go Gasan Street, Pieta' bil-pattijiet u kondizzjonijiet hemm stipulati 'inter alia' dik illi l-konvenuti jixtru x-xoghol esklussivament minghand is-socjeta' attrici. Da parti taghha s-socjeta' attrici obligat ruhha illi tbiegh l-oggetti ta' diversi ditti esteri (li taghhom kellha gewwa Malta 'sole representation arrangement rights') lill-

konvenuti 'wholesale' b'percentwali ta' 'discount' illi kien ivarja minn prodott ghal iehor u f'certu kazi anki jasal ghal 44% bhal prodotti tar-Roadstar.

Premess illi s-socjeta' attrici bdiet tonqos mill-obbligi taghha lejn il-konvenuti u l-ordnijiet lilha maghmula mill-konvenuti ma bdewx jigu esegwiti fil-hin b'mod illi l-konvenuti ma setghux jonoraw l-ordnijiet maghmula mill-klijenti taghhom.

Premess illi s-socjeta' attrici naqqset mill-obbligu wkoll li taghti lill-konvenuti 'id-discount' miftiehem per eżempju dak promess fuq il-prodotti **SHARP** minn 28% nizel ghal 13 % - dak fuq il-prodotti **ONKYO** minn 40% ghal 10 % u hekk fuq il-prodotti kollha b'mod illi finanzjarment ma setghux ikampaw u bhala rizultat ma ghamlux profitt izda kienu jinsabu f'diffikulta' finanzjarji serji.

Premess illi s-socjeta' attrici naqset serjament mill-obbligi kontrattwali minnha assunti versu l-konvenuti u bhala rizultat il-konvenuti soffrew danni konsiderevoli li ghalihom hi unikament responsabbli s-socjeta' attrici.

Jghidu ghalhekk il-konvenuti, ghar-ragunijiet premissi, il-ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandiex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjeta' attrici hija responsabbli ghad-danni kollha sofferti mill-eccipjenti;
2. Tillikwida d-danni kollha sofferti mill-eccipjenti okkorendo bl-opera ta' perit nominandi; u
3. Konsegwentement tikkundanna lis-socjeta' attrici thallas lill-eccipjenti dik is-somma li tigi hekk likwidata.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra s-socjeta' attrici ngunta minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti a fol. 23.

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-attur** ghal-kontrotalba tal-konvenuti a fol. 25 fejn eccepixxa:

1. Illi l-attur ma kkawza ebda danni lill-konvenuti.
2. Illi l-kumpanija attrici dejjem issuppliet jew ordnat l-oggetti mitluba mill-konvenuti fil-pront.
3. Illi l-ftehim ta' bejn il-partijiet ma jsemmix percentaggi specifici, izda li l-konvenuti jigu moghtija l-aktar rati vantagguzi, haga illi l-attur zamm.

Salv eccezzjonijiet ohra.

TALBIET

L-atturi qed jitolbu minghand il-konvenuti bilanc ta' prezz dovut fuq merkanzija li dawn xtraw minghandhom ammontanti ghal Lm18,826.99 kif jirrizulta mid-Dok A esibit a fol. 5 u s-somma ta' Lm18,604.09 prezz ta' oggetti li hadu 'on consignment' li l-konvenuti naqsu li jirritornaw jew ihallsu taghhom Dok B a fol. 7 . Talbu wkoll danni minhabba l-agir illegali tal-konvenuti.

Il-konvenuti opponew dawn it-talbiet u qalu li huma m'ghandhomx jaghtu lis-socjeta' attrici l-ammonti mitluba fic-citazzjoni u l-anqas m'huma responsabbli ghad-danni allegatament sofferti mis-socjeta' attrici.

Huma pprezentaw kontrotalba ghal danni li sofrew minhabba li s-socjeta attrici naqset mill-obbligi taghha skond il-ftehim li kien sar bejniethom Dok a fol. 48.

KONTESTAZZJONI

Skond l-atturi, il-konvenuti kienu marbutin bil-ftehim tat-28 ta' Novembru, 1997 fol. 48 li jmexxu l-hanut in kwistjoni, jaghtuh certu ammont fix-xahar lill atturi u jixtru l-merkanzija minghandhom *wholesale*. Ghall kull merkanzija li kienu jiehdu kienu johorgulhom *invoice* u l-konvenuti kienu jhallsu ghal dak li jixtru. Dwar il-merkanzija, kien hemm arrangament li l-konvenuti jiehdu *stock on consignment* u l-merkanzija li kienu jixtru bl-*invoices*, kienu jridu jhallsuha. Skond l-atturi, l-konvenuti

ma rritornawx l-oġġetti li hadu *on consignment* u waqfu milli jhallu l-*invoices* ta' l-oġġetti li xtraw.

Minn naha l-oħra l-konvenuti qed jammettu li għandhom jagħtu biss Lm9,236 imma ma hallux dana l-ammont billi qed jippretendu danni ta' Lm11,479 u pprezentaw kontrolba f'dan is-sens (Ara prospett Dok a fol. 140).

Dwar it-talbiet ta' l-atturi rigwardanti l-*invoices* li ma thallux, l-konvenuti qed jissottomettu li l-atturi naqsu mill-obbligi tagħhom u minhabba f'hekk ma setghux joperaw bi qliegh:

- billi l-atturi naqqsulhom drastikament il-livell ta' skont percentwali bi ksur ta' l-artikolu 14 tal-ftehim;
- minhabba l-iskarsezza ta' stokk (telf ta' ditti renominati) fl-iktar mument kritici u opportuni tal-biegh li kkostringhom li jixtru stokk alternattiv minghand kompetituri l-oħra minghajr qliegh;
- fl-effett negattiv fuq l-operat tal-konvenuti - tnaqqis fit-turnover, *gross profit* u *purchases* li wasslu għall *net loss*.

Il-konvenuti qed jikkontestaw l-ammont ta' Lm18,826.99 (fol. 5) billi mhux korrett. Huma qed jgħidu li għandhom jagħtu biss Lm9,236.

KONSIDERAZZJONIJIET

Oggetti *on consignment*

L-atturi qed jitolbu s-somma ta' Lm18,604.09 fol. 7 għall-oġġetti mhollija *on consignment* fil-hanut u li skond l-atturi ma gewx ritornati jew imhallsa. L-atturi ipprezentaw statement Dok DC1 a fol. 123 li suppost huwa l-*istock taking* li sar meta l-konvenuti hadu l-hanut bil-merkanzija b'kollox. Fil-fatt pero' dan ma kienx l-*istock taking* proprja li kellu jsir skond il-ftehim imma biss *printout* ta' statement mill-computer ta' merkanzija li suppost kien hemm fil-hanut fid-data meta l-konvenuti hadu l-post. Izda jirrizulta mill-istess dokument li dana mhux iffirmit u mhux accettat

mill-konvenuti bhala li jirrapprezenta l-istat attwali ta' l-istock kif kien meta hadu l-post. Huma mhux qed jichdu li hadu stock izda li l-istatement ezibit mhux prova konlussiva u lanqas hu *stock take* kif suppost. Huma fil-fatt jirritjenu li rritornaw l-oggetti li kellhom *on consignment*.

Meta l-konvenuti irrilaxxjaw il-post (ara dok DC2 a fol. 113) hemm kostatazzjoni bejn il-partijiet ta' x'kien qed jigi ritornat u x'qed jircievu l-atturi. Hemm ukoll il-firem tal-partijiet involuti.

L-atturi mbaghad ezebew id-Dok DC3 a fol. 108 li suppost huwa l-istock li instab nieqes meta saret il-*handing over*, li l-konvenuti qed jikkontestaw.

Fil-fatt il-Qorti hawnhekk taqbel mal-konvenuti li la darba ma kienx sar l-istock *taking* tal-bidu meta l-konvenuti bdew jiggstixxu l-hanut, mhux possibili li jsir l-esercizzju biex jigi verifikat x'hadu l-konvenuti u x'ma rritornawx.

Illi ghalhekk dina t-talba ta' l-atturi ma tistax tintlaqa' billi ma saritx il-prova skond il-ligi.

Oggetti mibjugha

Dwar il-merkanzija li l-atturi jghidu li ma thallsitx fl-ammont ta' Lm18,826.99 il-konvenuti ammettew li ghandhom jaghtu biss Lm9,236. Id-differenza hija dovuta ghall-oggetti (*airconditioners*) li huma kienu ordnaw minghand l-atturi u li dawn naqsu li jikkonsenjaw u li l-konvenuti gew iccargjati ghalihom. Hemm ukoll l-(*airconditioners*) li kienu ordnaw il-Maltapost u li l-partijiet mhux qed jaqblu lill minn hu dovut il-hlas (ara korrispondenza a fol. 69). Din id-differenza bejn l-ammont mitlub mill-atturi u l-ammont li l-konvenuti qed jaccettaw bhala dovuta hija spjegata fid-dettal a fol. 160 u 161 tal-process u l-Qorti taghmel riferenza ghar-ragunijiet hemm moghtija.

Kontrotalba

Il-konvenuti jirritjenu li m'ghandhomx ihallsu dana l-ammont billi huma sofrew danni kif spjegat fil-prospett a fol. 140 et seq. Huma qed jghidu li kellhom qliegħ li ma giex realizzat u effett fuq il-*cash flow* (fol. 145); spejjez imhallsa u salarji mitlufa (fol. 151); telf ta' bejgh ta' merkanzija (fol. 156) u kera mhux valorizzat (fol. 158).

Il-Qorti tirrileva l-ewwelnett li l-prova li ngabet mill-konvenuti għat-talba tagħhom għal danni tikkonsisti f-ripetizzjoni ta' xhieda tal-konvenut li tah in ezami u in kontroezami, kif ukoll kalkolazzjonijiet matematichi li hu għamel *ex parte* ta' dak li hu suppost bata. Ma hemm ebda prova dokumentarja ta' bejgh li thassar u ordnijiet li gew irtirati li minhabba fihom il-konvenuti sofew danni.

Apparti dana pero' meta wiehed jezamina l-bazi li fuqha il-konvenuti qed jghidu li kellhom riduzzjoni fit-*turnover*, il-Qorti issib li dan ma kienx necessarjament tort ta' l-atturi. Iz-zewg ragunijiet li l-konvenuti jsemmu huma r-riduzzjoni tad-*discount* u l-iskarsezza ta' l-*istock* minhabba li intilfu xi agenzji rinomati li kellhom l-atturi.

Illi fil-ftehim bejn il-partijiet (a fol. 48) kien hemm pattwit li l-atturi ibieghu lill-konvenuti xogħol bi skont ta' percentwali attwali fuq xogħol ta' dan il-generu jigifieri il-prezz nett mill-kummissjoni tal-*wholesale*. F'dana l-kaz ma tissemmiex percentwali preciza ta' kemm kellha tkun fuq kull oggett għalkemm gew indikati parametri kif setgha jigi kalkolat. Kien pero' dejjem jispetta lil-atturi li jiddeterminaw f'kull kaz kemm kellha tkun dina r-rata billi huma kienu jiddependu mid ditta ta' barra li tibghat il-merkanzija. Inoltre jigi rilevat li mill process ma jirrizultax li kien hemm xi okkazzjonijiet qabel l-affarrijiet waslu fejn waslu, li l-konvenuti ilmentaw ma' l-atturi li minhabba n-nuqqas fid-*discount*, huma kienu qed imorru lura fix-xogħol u t-*turnover* qed ikun baxx.

L-istess jista jingħad għal aggravju l-iehor tal-konvenuti, fis-sens li kien qed ikollhom skarsezza ta' *stock* fejn per eżempju issemmew il-*big screen projectors* u l-*microwaves*. Mhux eskluż li gara dak li xehed il-konvenut, izda kif semmew l-atturi, l-konvenuti kienu gew

awtorizzati, anke bil-ftehim, li fejn l-atturi ma setghux ifornuhom bl-oggetti, dawn kienu liberi li jordnaw minghand haddiehor. Mill-process ma jirrizultax dokumentat dana l-ilment tal-konvenuti meta huma suppost kienu qed isibu diffikolta'. Kwantu ghat-telf ta' ditti, dana ma kienx jiddependi esklussivament mill-atturi li generalment jaghmlu minn kollox biex ma jitilfux id-ditti taghhom. Jekk il-konvenuti kienu qed jinnotaw xi caqliq f'dan is-sens messhom ghadu aktar attenti qabel jordnaw.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li ma giex pruvat li kien hemm nuqqas mill-obbligi assunti mill-atturi fil-ftehim li kien sar bejnithom u bhala konsegwenza jinsabu responsabbli ghall allegati danni li sofrew il-konvenuti.

L-istess jista jinghad dwar it-talba ta' l-atturi ghal danni. Huma ma gabu ebda prova li huma sofrew Lm600 danni.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi billi
tichad mit-tieni sal-hames talbiet ta' l-atturi;
tilqa' l-ewwel talba attrici limitatament ghas-somma ta' disa' telef mitejn u sitta u tletin (Lm9,236)
u tikkundanna lill konvenuti jhallsu dina s-somma lill-atturi spejjez kwantu ghal tlett kwarti ghall-atturi u kwart ghall-konvenuti.

Tichad il-kontro talba spejjez ghall-konvenuti.

Bl-imghax mid-data tas-sentenza.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----